

Απαντήσεις : Οικονομία Γ' Λυκείου
01 Μαρτίου 2026
Εξεταζόμενη ύλη: Ο προσδιορισμός των τιμών

A.1.

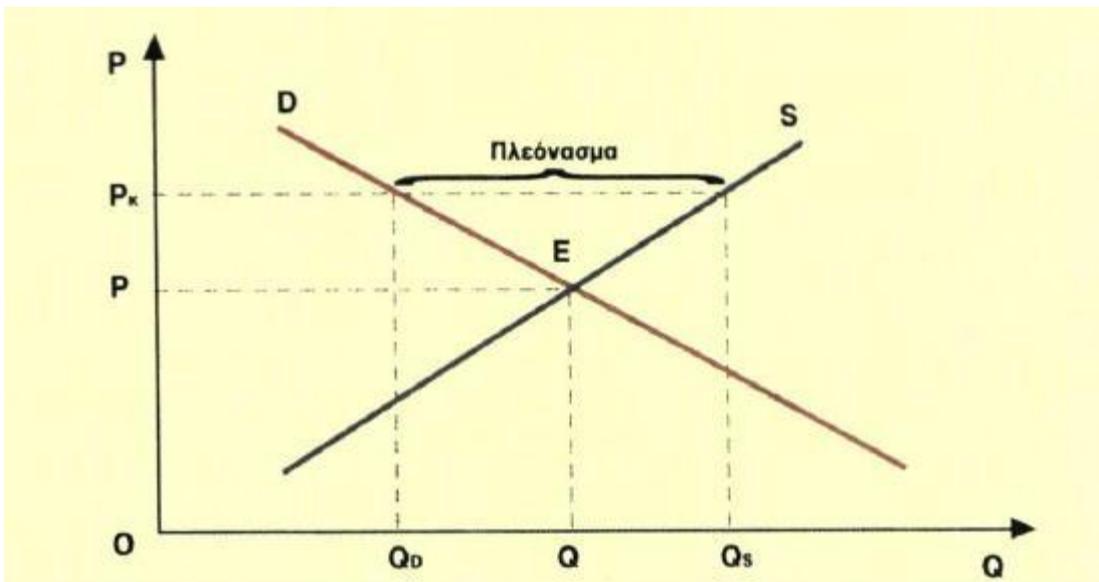
α. ΣΩΣΤΟ β. ΛΑΘΟΣ γ. ΣΩΣΤΟ δ. ΛΑΘΟΣ ε. ΛΑΘΟΣ

A.2) δ A.3) γ

Θέμα Β

Σκοπός του κράτους, όταν επιβάλλει κατώτατες τιμές είναι η προστασία του παραγωγού. Οι τιμές **παρέμβασης ή ασφάλειας** των γεωργικών προϊόντων είναι μια κατηγορία κατώτατων τιμών, προκειμένου να προστατευτεί το εισόδημα των αγροτών. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχει ολόκληρο πλέγμα ειδικών ρυθμίσεων για τη γεωργία και τις αγορές των αγροτικών προϊόντων.

Ας δούμε με παράδειγμα πως λειτουργεί η τιμή παρέμβασης στην αγορά ενός αγροτικού προϊόντος, για παράδειγμα, του ελαιόλαδου: Έστω D η καμπύλη ζήτησης και S η καμπύλη προσφοράς του ελαιόλαδου [διάγραμμα 1]. Στο σημείο ισορροπίας E η τιμή ισορροπίας είναι P και η ποσότητα ισορροπίας Q, όπως διαμορφώνονται στην αγορά. Το κράτος εκτιμά ότι η τιμή ισορροπίας είναι μικρή και δεν εξασφαλίζει το εισόδημα των ελαιοπαραγωγών. Αποφασίζει λοιπόν ότι η κατώτερη τιμή που μπορεί να πωληθεί το ελαιόλαδο είναι η P_k . Επειδή η τιμή P_k είναι μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας, η ζητούμενη ποσότητα θα γίνει Q_D , ενώ η προσφερόμενη ποσότητα Q_S , με αποτέλεσμα τη δημιουργία πλεονάσματος ($Q_S - Q_D$). Το κράτος αγοράζει από τους παραγωγούς το πλεόνασμα $Q_S - Q_D$ στην τιμή παρέμβασης P_k . Το πλεόνασμα αυτό θα βρει τρόπο να το διαθέσει, για παράδειγμα, σε αγορές του εξωτερικού ή σε περίοδο μειωμένης παραγωγής.

Διάγραμμα 1

Θέμα Γ

$$\Gamma 1) Q_D = Q_S \Leftrightarrow \frac{400}{P} = 30 + P \Leftrightarrow 400 = 30P + P^2 \Leftrightarrow P^2 + 30P - 400 = 0$$

$$\Delta = 30^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-400) = 2.500, \quad P_{1,2} = \begin{cases} P_1 = \frac{-30+50}{2} = 10 \\ P_2 = \frac{-30-50}{2} = -40 \quad (\text{απορρίπτεται γιατί } P > 0) \end{cases}$$

Άρα η τιμή ισορροπίας είναι η $P_0 = 10$. Για $P_0 = 10$ βρίσκουμε με αντικατάσταση στις συναρτήσεις ότι η ποσότητα ισορροπίας είναι $Q_0 = 40$

$$\Gamma 2) \text{ Για } P_A = 2 \text{ βρίσκουμε } Q_{DA} = \frac{400}{2} = 200, \quad Q_{SA} = 30 + 2 = 32. \text{ ΕΛΛΕΙΜΜΑ} = 200 - 32 = 168$$

Για να βρούμε το μέγιστο καπέλο: $Q_{SA} = Q_{D2} \Leftrightarrow 32 = \frac{400}{P_2} \Leftrightarrow P_2 = 12,5$ άρα το μέγιστο πιθανό «καπέλο» ισούται με $P_2 - P_A = 12,5 - 2 = 10,5$ χ.μ.

$$\Gamma 3) \text{ Νόμιμα έσοδα παραγωγών} = P_A \cdot Q_{SA} = 2 \cdot 32 = 64 \text{ χ.μ.}$$

Γ4) α. Εάν αυξηθεί η προσφορά με σταθερή τη ζήτηση, τότε θα μειωθεί η τιμή ισορροπίας ενώ θα αυξηθεί η ποσότητα ισορροπίας. Όμως και το νέο σημείο ισορροπίας ανήκει και στην καμπύλη ζήτησης που είναι ισοσκελής υπερβολή. Αυτό σημαίνει ότι η ΣΔ θα μείνει αμετάβλητη άρα και τα έσοδα των παραγωγών.

β. Εάν μειωθεί η προσφορά με σταθερή τη ζήτηση, τότε θα αυξηθεί η τιμή ισορροπίας ενώ θα μειωθεί η ποσότητα ισορροπίας. Όμως και το νέο σημείο ισορροπίας ανήκει και στην καμπύλη ζήτησης που είναι ισοσκελής υπερβολή. Αυτό σημαίνει ότι η ΣΔ θα μείνει αμετάβλητη άρα και τα έσοδα των παραγωγών.

Και στις δύο περιπτώσεις τα συνολικά έσοδα των παραγωγών θα μείνουν αμετάβλητα.

Θέμα Δ

Δ1) Αντικαθιστούμε στην $Q_d = 200 - 10P$ όπου $Q = 100$.

$$100 = 200 - 10P \Leftrightarrow P = 10 \text{ Άρα η τιμή ισορροπίας είναι } 10 \text{ χ.μ.}$$

$$\Delta 2) \text{ Για } P = 15 \text{ είναι } Q_S - Q_D = 75 \Leftrightarrow Q_S - (200 - 10 \cdot 15) = 75 \Leftrightarrow Q_S = 125$$

Έχουμε δύο σημεία πάνω στην ευθύγραμμη προσφορά

$$E (P=10, Q=100), \quad A (P=15, Q=125)$$

Με την επίλυση του συστήματος 2x2 βρίσκουμε: $Q_S = 50 + 5P$.

$$\Delta 3) Q_D - Q_S = 75 \Leftrightarrow 200 - 10P - 50 - 5P = 75 \Leftrightarrow P = 5$$

Δ4) α. Με σταθερή τη ζήτηση, η αύξηση της τιμής ισορροπίας από 10 σε 15 χ.μ. σημαίνει ότι η καμπύλη προσφοράς μετατοπίστηκε στα αριστερά, δηλαδή η προσφορά μειώθηκε. Η προσφορά μειώνεται όταν αυξάνεται η αμοιβή της εργασίας (w) που ανήκει στον προσδιοριστικό παράγοντα προσφοράς «οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών».

β. Η καμπύλη προσφοράς μετατοπίστηκε παράλληλα, άρα ο συντελεστής $\delta=5$ είναι ίδιος και στην νέα συνάρτηση προσφοράς. Το νέο σημείο ισορροπίας ανήκει τόσο στη καμπύλη ζήτησης όσο και στην καμπύλη προσφοράς. Με αντικατάσταση της $P=15$ στην συνάρτηση ζήτησης βρίσκουμε την νέα ποσότητα ισορροπίας : $Q'_0 = 200 - 10 \cdot 15 = 50$

Η νέα συνάρτηση προσφοράς έχει τύπο : $Q'_S = \gamma + 5P$.

$$50 = \gamma + 5 \cdot 15 \Leftrightarrow \gamma = -25.$$

Άρα η νέα συνάρτηση προσφοράς έχει τύπο : $Q'_S = -25 + 5P$

Τις απαντήσεις επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Κομράτας Ηρακλής